

УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Зоря М.В., канд. техн. наук.,

Євтушенко Г.О.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Статистика річ сувора. Тільки за 2017 рік в агропромисловому комплексі України зафіксовано 537 нещасних випадків, в т.ч. 75 – зі смертельним наслідком. Основні причини високого рівня виробничого травматизму традиційні: незадовільна організація виробничих процесів, порушення трудової та технологічної дисципліни, Правил дорожнього руху, зневажливе ставлення до організації навчання з питань охорони праці.

Одним із головних завдань соціальної політики держави у сфері охорони праці є забезпечення належного управління і контролю за створенням та дотриманням на підприємствах безпечних і здорових умов праці. Як показує досвід сільськогосподарських підприємств Запорізької області, на яких стан охорони праці на належному рівні, основою для цього є створення ефективної системи управління охороною праці (надалі – СУОП).

Сучасна концепція управління охороною праці загалом побудована на основі класичних елементів, які теоретично притаманні системам управління виробництвом. Разом з тим з'явилися деякі пріоритетні напрями в СУОП, зумовлені сучасними тенденціями розвитку виробничих відносин, пов'язаних зі структурними змінами в економіці, утворенням нових форм і методів господарювання. Це значно ускладнило управління охороною праці традиційними методами і вимагає переходу до управління на якісно новому рівні з урахуванням більш прийнятних в сучасних умовах форм і методів профілактичної роботи, форм контролю за станом охорони праці на виробництві тощо. Досвід роботи Головного галузевого науково-навчально-методичного центру з питань охорони праці ТДАТУ з підприємствами агропромислового комплексу Запорізької області дозволяє стверджувати, що до СУОП, яка орієнтована на практичне застосування, повинні ставитися такі вимоги:

- СУОП повинна відповідати меті і основним завданням, які поставлені перед підприємством, враховувати характер виробництва й органічно вписуватися в існуючу структуру управління підприємством у цілому як одна з її складових частин;

- управління охороною праці повинно охоплювати всі функції, здійснюватися на всіх рівнях, в умовах нормального функціонування і в умовах надзвичайних ситуацій;

- у системі має бути чітко визначено розподіл обов'язків, прав і відповідальності керівництва підприємства, керівників структурних підрозділів і спеціалістів щодо виконання ними конкретних завдань і функцій у сфері охорони праці;

- СУОП повинна мати достатнє нормативно-правове, методичне та інформаційне забезпечення, спрямоване на отримання органом управління оперативної, повної і достовірної адресної інформації про стан охорони праці, достатньої для прийняття управлінських, організаційних та інженерних рішень і розробки профілактичних заходів.

Однією з важливих функцій СУОП є контроль за станом охорони праці і функціонуванням самої системи. Життя показує, що впровадження СУОП тільки тоді дає відчутний ефект, коли на підприємстві організовано дійовий контроль за станом охорони праці на всіх ділянках виробництва і системний аналіз результативності профілактичної роботи, тобто ефективності функціонування СУОП. Враховуючи вирішальну роль у СУОП людського чинника, система повинна бути сфокусована на персонал. На підприємстві повинна бути створена така система стимулів, щоб його працівникам було вигідно працювати безпечно. Важливим аспектом затвердження цієї психології у свідомості персоналу підприємства є навчання з питань охорони праці. Головна мета навчання – навчити працівника свідомо додержувати вимог безпеки праці. При цьому навчання з питань охорони праці на всіх рівнях повинно орієнтуватися не тільки на вивчення конкретних заходів і засобів безпеки в певних умовах виробництва, а й на формування належного ставлення працівників, всього суспільства до охорони праці.